

Vlaanderen
is omgeving

DEPARTEMENTAAL ONDERZOEKSPROGRAMMA 2020

Onderzoeksprogramma ter ondersteuning van
het Vlaamse omgevingsbeleid

DEPARTEMENT
OMGEVING

omgevingvlaanderen.be

INHOUDSOPGAVE

<i>Inhoudelijke toelichting</i>	3
<i>Onderzoeksvoorstellen</i>	3
1 <i>beleidsnota omgeving</i>	3
1.1 <i>SD 7.1 KENNIS- EN EXPERTISECENTRUM</i>	3
1.2 <i>SD 7.3 BOUWSHIFT REALISEREN</i>	4
<i>OD 7.3.1 Slim ruimtegebruik</i>	4
<i>OD 7.3.3 Omgevingskwaliteit</i>	4
1.3 <i>SD 7.4 robuuste open ruimte</i>	4
1.4 <i>SD 7.5 bovenlokaal omgevingsbeleid verbonden met de samenleving</i>	5
<i>OD 2 Koppelen van mobiliteit en omgeving</i>	5
<i>OD 5 Maatschappelijk draagvlak verzekeren</i>	5
1.5 <i>SD 7.7 duurzaamheidstransities</i>	5
1.6 <i>sd 8.1 omgevingsinstrumentarium</i>	5
<i>OD 8 Digitaal en data gedreven</i>	5
<i>OD 5 Omgevingsvergunning vereenvoudigen</i>	6
<i>OD 4 Financiering van het omgevingsbeleid</i>	6
1.7 <i>Sd 8.2 handhaving</i>	6
1.8 <i>sd 10.1 onderbouwd bodembeleid</i>	6
1.9 <i>sd 10.3 verstandig benutten van de ondergrond</i>	6
2 <i>beleidsnota klimaat</i>	7
2.1 <i>klimaatadaptatie</i>	7
2.2 <i>beleid</i>	7
2.3 <i>brandstoffen</i>	7
3 <i>beleidsnota energie</i>	7

INHOUDELIJKE TOELICHTING

Jaarlijks wordt door het departement Omgeving het Departementaal Onderzoeksprogramma opgemaakt.

Het voorliggend indicatief Departementaal Onderzoeksprogramma 2020 geeft een overzicht van de geplande onderzoeksprojecten (39 effectief, 9 reserve en 2 op onhold), ingedeeld volgens diverse thema's van de relevante beleidsnota's. .

Per onderzoeksproject wordt volgende informatie weergegeven: Titel onderzoek, en Prijscategorie. De 'titel van het onderzoek' geeft het onderwerp van het onderzoeksproject.

De 'voorzien kostprijs' van het onderzoek wordt aan de hand van een prijscategorie aangeduid: A ≤ 75.000 euro, 75.000 euro < B ≤ 150.000 euro, 150.000 euro < C ≤ 250.000 euro, D > 250.000 euro.

De onderzoeksprojecten vermeld in dit onderzoeksprogramma 2020 hebben intern een inhoudelijke screening doorlopen waarbij de beleidsrelevantie van elk project werd geoptimaliseerd.

In dit onderzoeksprogramma bevinden zich tevens reserveprojecten. Deze onderzoeksprojecten zijn gepland, maar hebben een lagere prioriteit dan de onderzoeksprojecten die in het onderzoeksprogramma zijn vermeld als effectieve projecten. Daarenboven kunnen ze door financiële restricties (nog) niet worden opgestart. De kans is dus eerder klein dat deze projecten zullen worden uitgevoerd. Van zodra echter financiële middelen vrijkomen, kunnen ook deze worden opgestart.

ONDERZOEKSPROGRAMMA

Het Departementaal Onderzoeksprogramma is geen rigide overzicht van de geplande onderzoeksprojecten. Het is een lijst van onderzoeksvoorstellen die met de nodige flexibiliteit wordt gehanteerd. Het kan voorkomen dat nieuwe en/of dringende onderzoeksvragen, die niet op voorhand te voorzien waren, in het lopende onderzoeksprogramma worden opgenomen of dat geprogrammeerd onderzoek niet meer nodig/nuttig is.

Halverwege het jaar wordt ook een actualisatiemoment voorzien, waarbij eventuele wijzigingen in het onderzoeksprogramma worden geformaliseerd.

Bovendien wordt elk onderzoeksproject afzonderlijk uitbesteed. Conform de wetgeving op de overheidsopdrachten worden potentiële opdrachtnemers gecontacteerd of via het Bulletin der Aanbestedingen geïnformeerd en nadien volgens de gehanteerde procedure geselecteerd.

ONDERZOEKSVOORSTELLEN

1 BELEIDSNOTA OMGEVING

1.1 SD 7.1 KENNIS- EN EXPERTISECENTRUM

Titel

Prijscat.

Effectieve	
RURA 2.0 – bijkomende onderzoeken	B
Experimenteren met AI: historische evolutie nederzettingenpatroon in Vlaanderen	A
Toekomstverkenningen: Ruimtelijke verkenning van een superdiverse samenleving	B
Naar een betere modelmatige onderbouwing van het omgevingsbeleid: implementatietraject en testdoorrekeningen ter versterking van de analysecapaciteit van het VPO	B
Meting van perfluoralkylstoffen (PFAS) in diverse milieucompartimenten bij de deelnemers aan de humane biomonitoring campagne van het steunpunt Milieu en Gezondheid	B
Ontwikkeling van gezondheidsindicatoren voor blootstelling aan hormoonverstorende stoffen in Vlaanderen en doorrekening van de maatschappelijke gezondheidskost	A

1.2 SD 7.3 BOUWSHIFT REALISEREN

OD 7.3.1 Slim ruimtegebruik

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Dataverrijking en analyse van de database onbebouwde percelen	B
Uitwerken van een omgevingstool voor een gericht ruimtelijk-economisch beleid voor verweven gebieden	B
Beïnvloeders van gedragsverandering ten aanzien van wonen	B
(meervoudig) Benutten (voormalige) stortten en ontginningsgebieden	A
Projecten Energiewijken	D
Reserve	
Onderzoek naar de relatie tussen werken en milieu in een context van verhogen van het ruimtelijk rendement en verweving via case-onderzoek van verschillende bedrijven (Reserve)	
Bouwagenda – kostprijs van, hindernissen van en aanbevelingen voor verdichting	

OD 7.3.3 Omgevingskwaliteit

Titel	Prijscat.
Effectieve	
De 10 kernkwaliteiten in relatie tot de contextgebonden kwaliteit van de leefomgeving	B
Uitwerken van een praktisch instrument ter bevordering van aandacht voor gezondheid in gebieden en projecten	B
Opmaken van een draaiboek voor persoonlijke geluidsblootstellingsmetingen en uitrol van 'proof of concept'	B

1.3 SD 7.4 ROBUUSTE OPEN RUIMTE

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Uitwerken van een open ruimte typologie voor Vlaanderen	A
Landschappelijke inpasbaarheid en effecten van verschillende vormen van hernieuwbare energie in het landschap	B

Onderzoek Vlaamse bermen en onmiddellijke omgeving in het kader van de afname van biodiversiteit / impact op klimaatverandering	A
Monitoring van ecologische ontsnipperingsmaatregelen aan transportinfrastructuur	B
Afweging en keuze van instrumenten voor de realisatie van groenblauwe dooradering – door inzet van gebiedskennis van concrete projecten	A
Labo Ruimte – Systemische Droogte-Diagnose	B

1.4 SD 7.5 BOVENLOKAAL OMGEVINGSBELEID VERBONDEN MET DE SAMENLEVING

OD 2 Koppelen van mobiliteit en omgeving

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Kansen vanuit ruimtelijke energie-strategieën voor een mobiliteitstransitie: kan een actueel ruimtelijk energiebeleid leiden naar een gewenste mobiliteitstransitie?	A

OD 5 Maatschappelijk draagvlak verzekeren

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Verkennd belevingsonderzoek bij de Vlaamse bevolking rond het thema klimaat	A
Het opstellen van een segmentatie rond het thema klimaat bij de Vlaamse bevolking	B

1.5 SD 7.7 DUURZAAMHEIDSTRANSITIES

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Optimalisatie van LCA-methodiek voor milieuvriendelijke primaire voedselproductie	A
Werken aan een duurzame en gezonde voedselomgeving	A

1.6 SD 8.1 OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

OD 8 Digitaal en data gedreven

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Verkennen van de implementatie van het BIM (building information model) in de reguliere taken van het departement (vergunningen, plannen, monitoren, ...)	C
Reserve	
Strategie O, digitalisering (reserve)	

OD 5 Omgevingsvergunning vereenvoudigen

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Evaluatie van de werking van het Omgevingsvergunningsdecreet	C

OD 4 Financiering van het omgevingsbeleid

Titel	Prijscat.
Reserve	
Onderzoek naar stimuleringsbeleid voor de tweedehandsmarkt van zero-emissie voertuigen (on hold)	

1.7 SD 8.2 HANDHAVING

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Concept van omgevingshandhavingsmonitor voor de monitoring van de effectiviteit en de efficiëntie van de handhaving en van het handhavingsbeleid	C
Studie kader ambtshalve uitvoering gerechtelijke uitspraken RO	A
Maximale afstemming/integratie van de handhavingsregelgevingen DABM en VCRO en van de strategische handhavingsprioriteiten, handhavingsprogramma's en handhavingsrapporten Ruimte en Milieu	C

1.8 SD 10.1 ONDERBOUWD BODEMBELEID

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Update van de drainageklasse van de bodemkaart door koppeling van grondwaterstatistieken aan de bodemkaart	C

1.9 SD 10.3 VERSTANDIG BENUTTEN VAN DE ONDERGROND

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Karakterisatie van de ondergrond in de Antwerpse regio met het oog op mogelijke toepassingen	B
Seismisch risico bij activiteiten in de diepe ondergrond van Vlaanderen (internationale aanbesteding)	B
Reserve	
Geologische typelocaties voor de referentiecollectie van de Vlaamse Geotheek (Reserve)	
Reprocessing van seismische lijnen met het oog op het ontsluiten van het Devoon in Vlaanderen (Reserve)	

2 BELEIDSNOTA KLIMAAT

2.1 KLIMAATADAPTATIE

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Kosten – baten analyse van adaptatie	B
Reserve	
Groenblauwe klimaatadaptatie: risico-analyse gezondheid (Reserve)	

2.2 BELEID

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Tweede fase kostenpotentieelstudie Vlaams klimaatbeleid	A
Actualisatie Hernieuwbare Energieatlas en verdere ontwikkeling van het instrument Dynamische Energieatlas	A
Reserve	
Onderzoek naar technische en organisatorische mogelijkheden voor verdere kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing van het Vlaams klimaatbeleid (on hold)	
Nieuw bestedingskader Vlaams klimaatfonds (Reserve)	
Ondersteuning verdere uitwerking/onderbouwing Vlaamse langetermijnstrategie 2050 (Reserve)	

2.3 BRANDSTOFFEN

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Onderzoek naar de uitstoot van koolwaterstofverbindingen bij gasmotoren in Vlaanderen, alsmede identificatie van mogelijke beleidsmaatregelen	A

3 BELEIDSNOTA ENERGIE

Titel	Prijscat.
Effectieve	
De toekomst van gas en nieuwe synthetische brandstoffen in Vlaanderen	A
Beleidsvoorbereidend onderzoek voor de ondersteuning van een Vlaams beleid rond energieopslag	A
Reserve	
In kaart brengen ruimtelijk-energetische prioriteit gebieden (Reserve)	

